

ABONAMENTUL:

Pe un an 70 Lei = 140 Cor.
 Pe un an 26 Lei = 72 Cor.
 Pe un an 18 Lei = 36 Cor.
 Prețul unui număr e de
 25 bani sau 30 il.
 Debitul p. oraș și în
 străinătate Nr. 270.

ROMÂNUL

REDACTIA
 ȘI ADMINISTRATIJA
 Strada 2-a numărul 1 a.
 INSERTIUNILE
 se primesc la administrație
 și se taxază după tarife.
 MANUSCRITELOR NU SE
 ÎNAPĂOAZĂ.

O lecție.

Într-o agitată ședință a Senatului, primul ministru, d. Vaida Voevod, s'a văzut nevoit să dea unei părți din opoziție o lecție de curtuozitate și de înalt și judicios patriotism.

Primul ministru, s'a achitat de această delicată sarcină cu finețea de mijloace ce îi sunt caracteristice și cu o deosebită cunoaștere a uzanțelor parlamentare, punând însă în evidență adevăruri ce — dată fiind anumita atmosferă ce tinde să se formeze parlamentului — trebuiau să sfârșească prin a fi spuse o dată și aceasta pentru a se înlătura repetarea unor scene atâtea de penibile.

La discursul atâtea de nepotrivit cu situația, al dlui Mișu Pherechide, și la învinuirile pe care acesta le aducea guvernului și partidului național, primul ministru a făcut cu energie constatarea că ardelenii nu pot fi considerați ca sireni în țara lor, că reprezentanții teritoriilor desrobite nu au venit în capitală pentru a indispuce opoziția, ci au venit cu drepturile ce le sunt acordate de calitatea lor de fii ai României Mari să lucreze cu inimă și cu devotament pentru binele obștesc.

Față cu întreruperile ce tindeau să stabilească între mandatarii națiunii deosebirea existentă, pentru întrerupătorii, între București și între Sibiu, d. Vaida Voevod, a găsit cuvinte de dojană ce au făcut să roșească întregul Corp pentru acela care uitând uzanțele parlamentare, își plasaseră în mod greșit reflexiunile și spiritul, în Parlamentul României întregite.

Primul ministru a mai crezut de cuviință să atace în plină ședință un vechi obicei, rămas moștenire de la vechii politicieni, practicat cu satisfacție de toți acei cari nu pot să devie „oameni noi” și anume obiceiul de a se amesteca Tronul în discuțiunile parlamentare.

S'a abuzat atât de mult în timpul ultimelor crize politice de acest sistem, în cât lecțiunea dată de dl Vaida Voevod, cu prilejul discursului dlui Pherechide, a fost, după părerea generală, — cât se poate de bine aplicată și mai ales cernită de împrejurări.

Trebuie să își facă loc, odată, în toate conștiințele, convingerea că politicianii nu au dreptul, pentru a eși dintr-o situațiune incurcătă, să amestece Coroana în discuțiile și în argumentațiile lor interesate; într'un cuvânt trebuie să se înțeleagă în fine, aceea ce nu s'a înțeles până acum, că Dinastia trebuie să piutească de asupra leptelor de partid.

D. Vaida Voevod, a spus acest mare adevăr și a stabilit această normă de respect și de curtuozitate față de Tron, ca atâtea putere și cu atâtea autoritate, în cât întreaga sală a aplaudat în picioare, dându-și astfel, fără de restricție, toată aprobarea ei.

În baza acestei aprobări socotim că de aici înainte parlamentul nu va mai avea să mai asiste la scene atâtea de penibile și că lecțiunea aplicată de președintele Consiliului își va da roadele ei.

D'Arragon.

O școală profesională la Arad.

— Rostul școlii. Educația tinerelor generații și viitorul nostru economic. Un apel către toți bunii români. —

Astăzi când Ardealul gustă fără nici o teamă binefacerile libertății ce l-a readus la sânul patriei mame, grija tuturilor, popor și conducători, este îndreptată în spre o singură țintă și anume în spre aceea ce concretizează dorința neamului întreg de a desăvârși conștiința națională și puterile și mijloacele de prosperitate ale ținuturilor desrobite, prin organizarea sistematică a muncii și printr-o activitate intelectuală și culturală, de natură să corespundă vremurilor ce trăim.

Fără îndoială, din punctul acesta de vedere s'au luat măsuri serioase pentru ca inteligența și sufletul tinerelor generații să se dezvolte în armonie cu cerințele și aspirațiile naționale și aceasta se învederează prin munca ce se depune în toate instituțiile culturale.

Or câte școli, licee, gimnazii, s'ar înființa acestea nu vor fi niciodată îndestulătoare, mai ales dacă din punctul de vedere al organizației, ele vor ști să corespundă cerințelor învățământului.

Un alt mare adevăr este însă că alături de grija de a forma inteligența tinerelor generații prin ajutorul școlilor teoretice, trebuie s'o avem și pe aceea de a forma voinți, educații, caractere și a crea astfel izvoare de energie, de natură să îmbogățească viața domestică și să ușureze traiul de toate zilele, din care, împrejurările din urmă, au făcut o problemă din cele mai grea de deslegat.

Un viitor frumos este deschis acelor instituții practice, al căror scop înalt și patriotic este de a forma, mai ales sufletele fetelor, în raport cu nevoile societății, creîndu-se astfel o știință a vieții, un studiu al gospodăriei, o artă de a trăi bine și în modul cel mai economic, utilizând toate mijloacele practice, fără a disprețui cerințele de ordin spiritual și sufletesc.

Aceasta a fost concepția și ideea dominantă ce au hotărât pe doamnele române din Arad să înființeze o școală profesională, de care am vorbit la timp și ale cărei cursuri vor începe în Ianuarie.

Conform concepției și planului inițial, această școală profesională nu va fi un refugiu și un ajutor pentru fetele nevoiașe, ci o școală a experienței și vieții, unde elevele vor învăța cum să trăiască bine și frumos, unde vor afla ce este economia, cum trebuie înțeleasă valoarea banului, ce valoare are munca sistematică și organizată și ce izvor de bogăție casnică sunt cursurile profesionale atuncea când ele sunt puse în serviciul unui scop practic ce trebuie să constituie însăși bazele or cărei societăți.

În școala profesională din Arad, ca și în toate celelalte școli similare, fetele vor învăța cum se întreține o gospodărie, cum se gătește, cum se coace, cum se țese; se va învăța în fine tot ceace privește o familie și tot ce poate să intereseze pe o femeie însuflețită de dorința patriotică de a-și vedea țara bogată, mândră, fericită, invidiată de celelalte țări, și aceasta numai grație vredniciei și priceperii casnice și spiritului de gospodărie al femeilor române.

Nu credem să existe ceva mai frumos de cât această nobilă misiune ce revine fe-

meilor române: bucuria și triumful economic al neamului eșite din mâinile de zână ale mamei, soțiilor și surorilor noastre.

De aceea nu găsim destule cuvinte să îndemnăm pe păriați să reflecteze asupra celor spuse mai sus cu privire la misiunea școlilor profesionale și să caute să-și dea fetele la instituția înființată, la Arad, prin îngrijirea doamnelor române arădane.

A.

Al doilea «Ceai» al Soc. Doamnelor române.

Succesul obținut de primul „ceai” dat de Soc. doamnelor române, cum și dorința viu manifestată cu acel prilej de întreaga asistență de a veni cu obolul său în ajutorul celor săraci, a determinat deciziunea de a se organiza o nouă șezătoare pentru Duminecă 28 c. în sala cabareului „Central”.

În virtutea experienței câștigate, totul face să se prevadă că al doilea „ceai” organizat de Soc. doamnelor române, va avea un strălucit și meritat succes.

În adevăr, nimica nu a fost cruțat în vederea unei cât mai depline reușite.

Șezătoarea, va începe piintr'un program artistic alcătuit cu un deosebit gust și cu o deosebită îngrijire. Vor fi recitari din marii noștri poeți, se va cânta cu vocea bucății naționale, cu acompaniament de pian, în fine doamne și domnișoare, al căror talent este îndeajuns de bine cunoscut, vor executa la pian diferite piese clasice, servindu-se astfel odată cu interesele umanitare și înalte preocupățiuni artistice și de un covârșitor ordin cultural.

După executarea programului se va servi ceaiul în grădina de iarnă a hotelului, și pentru aranjamentul să nu lase nimica de dorit, neobosita atenție a doamnelor române a făcut așa în cât să funcționeze tot timpul un convenabil și bogat bufet.

Și acum când am arătat delicatetea cu care doamnele române au înțeles să-și îndeplinească misiunea, credem că nu mai e nevoie să insistăm asupra grabei cu care societatea românească din Arad, va ști să participe la această nouă șezătoare.

Întreaga societate arădană va participa de sigur cu entuziasm și cu grăbire, deoarece jumătate din suma ce va fi realizată va fi destinată cumpărării de haine copiilor săraci, iar cealaltă jumătate va servi ca fond pentru nevoile școlii profesionale, ce va începe să funcționeze zilele acestea la Arad.

Prețul intrării este de 30 de coroane pentru familie și numai de 20 pentru o singură persoană; înare va fi însă mulțumirea tuturilor de a putea să dea concursul la opera ce se impune sigură prin caracterul ei de un umanitarism atâtea de necesar și de înalt.

Delegațiunea maghiară la Neuilly.

Lyon. — În cercurile italiene și franceze dela Conferință și între națiunile formate din desmembrarea Austro-Ungariei nu a produs o impresie bună noua compoziție a delegațiunei maghiare care va sosi Luni la Neuilly. Ea este compusă din elemente reacționare și oameni de ai vechiului regim, favorabili restaurării. Se menține îndoiala dacă acțiunea lui Sir Cietk nu a încurajat prea mult ideea restaurării și pe aceea a unirei între Austria și Ungaria.

INFORMAȚII

— Ziarul „Tribune de Geneve” publică o corespondență din Budapesta după care marele sociolog Oscar Lászi și partizanii săi au început o propagandă energică în vederea unei înțelegeri între Ungaria și statele vecine și în special cu România.

— Dr. Ioan Broșu publică în ziarul „Le Democrat” un articol în care face o paralelă între Ungaria și România. Ambele popoare au avut o dezvoltare istorică aproape identică. Pe această dezvoltare trebuiesc puse bazele unei păci durabile între cele două popoare. Unele neînțelegeri de până acum nu vor putea opri ca odată relațiile normale reluate, alte chestiuni de importanță vitală pentru cele două țări chestiuni economice și financiare să fie rezolvite astfel ca să creeze strânsă comunitate de interes între cele două țări.

— Guvernul de coaliție al lui Davidovici, care nu compta pe o majoritate suficientă în parlament a dizolvat parlamentul înainte de a-i fi dat timp să se constituie.

Nouele alegeri au fost fixate pentru 5 Aprilie viitor.

Opoziția condusă de Passici și Protici a pornit lupta contra guvernului Davidovici.

— Ziarul parizian „L'Information” publică o corespondență particulară din Budapesta din care extragem următoarele: „Nimica mai straniu și mai confuz ca actuala situație din Ungaria. Este o dezordine completă, este de asemenea și nebunie și desperare.

În primul rând, perspectiva tratatului de pace. Ungaria știe că Antanta a luat obligațiuni formale față de România, Serb și Cehoslovacia. Ungaria știe că va fi obligată să semneze un act care o va micșora cu Transilvania la Est, cu Banatul, cu Slovacia. Un irendentism adânc însulfetește toate inimile. „Vom semna apoi vom vedea” aceasta este jaza care să aude mai des în conversațiile neoficiale.

În al doilea rând ocupațiunea română. Românii au fost primiți întâi ca salvatori iar astăzi, în mod absurd, opinia publică contra lor.

— Biroul de presă jugoslav din Belgrad răspunde știrii că la Abrovatz a avut loc un conflict armat între soldați italieni și țărani jugoslavi. Au fost din ambele părți răniți și chiar morți. Autoritățile italiene au arestat mai mulți țărani, cari au fost duși la Zara, unde ar fi mare agitație și sunt temeri de noi conflicte.

— Un comunicat oficial al Congresului isclit de secretariul președintelui, Glass, spune: concessiunea pentru credite ulterioare Europei depinde de bănci și de exportatori cari nu mai pot conta pe ajutorul Guvernului.

Studentii în medicină din Capitală au votat următoarea moțiune:

„Studentii în medicină întruniți la societatea lor Sâmbătă 20 Dec. 1919, în unanimitate au decis să ceară cu toată energia următoarele:

1. La catedrele vacante dela facultatea de medicină să fie numiți ca profesori acei cari prin activitate științifică rodnică în specialitatea lor au dat dovadă de calități necontestate excluzându-se cu totul criteriul de alegere bazat pe influențe politice.

2. Candidații să fie expresiunea integrității morale și naționale.

— S'a decis ca discuția la Mesaj să se reducă la minimul posibil pentru ca Parlamentul să poată vota câteva proiecte de legi urgente, înainte de vacanța Crăciunului.

S'a luat de asemenea deciziuni ca majoritățile să se pună de acord, prin consfătuiri, ori de câte ori se va pune la ordine a zilei o chestiune importantă.

— Se observă că aproape toate trenurile de persoane, trenurile de alimente și chiar militare, întârzie fără nici un motiv. Unii din funcționarii dela C. F. R. influențați pe de o parte de promisiuni mincinoase și irealizabile, iar pe de alta de propagandiști răuvoitori întârziează intenționat aceste trenuri, în speranța ca producând suferințe atât căldătorilor cât și greutate în alimentarea populației, să ajungă să revolte spiritele. S'a dovedit că deseori cauza întârzierilor sunt unii mecanici cari lăsându-se a fi seduși de propagandiști strică intenționat mașinile scoțând mici șuruburi ori deranjând unele pieze. Pentru a înlătura aceste nereguli, se face cunoscut că s'au luat următoarele măsuri: a) S'au numit ofițeri care să controleze pe toate liniile ce anume trenuri întârziează, cât întârziează, din ce cauză și cine sunt vinovați de întârziere. b) Contra vinovaților se vor lua cele mai severe măsuri iar în cazurile constatate precis de acești ofițeri culpabilii vor fi trimiși în judecata tribunalelor militare pentru provocare de dezordine.

— Lordul Robert Cecil, nașul Societății Națiunilor, a făcut în Glasgow o importantă declarație, cerând formarea unei armate și flote internaționale cu cuvintele: Cred că este o necesitate de prim ordin formarea unei flote internaționale. Cred însă că nu a sosit încă timpul.

— La opera comică din Christiania dansază în fiecare seară o tânără dansatoare, fiica dispărutului Johann Orth, adică a arhiducelui austriac Johann Salvator.

În urma morții logodnicului său, un simplu ofițer de cavalerie, fiica lui Orth a fost nevoită să se facă dansatoare de oarece Habsburgii nu mai voiau să știe de dansa.

— Ziarul „Ceske Slovo” arată cecece poporul ceh cere dela ministrul lui.

Nu de mult a venit la ministrul aprovizionării o delegație care vroia să știe neapărat dela el personal cât costă un iepure.

Un alt ministru a fost vizitat de delegația unui sat spre a fi invitat la sfințirea unei biserici.

Un grup de cetățeni cehi a venit într-o zi la ministrul poștelor pentru a i se plânge că o scrisoare dela Eger la Praga a fost stampilată cu o stampilă germană.

— A sosit la Paris o delegație de parlamentari sârbi, care va expune reprezentanților puterilor aliate și asociate dorințele și reclamațiunile ce le-ar avea de făcut jugoslavii, cari se află sub ocupație italiană.

— În timpul războiului catedrala din Reims a avut mult de suferit din cauza bombardării. Acum se fac lucrări, pentru a o reduce în starea ei de mai înainte. Unele stricăciuni, însă, vor fi lăsate în starea în care se găsesc, ca o amintire a vandalismului teutonic din veacul al 20-lea. Restaurarea catedralei din Reims va costa cel puțin 50 de milioane.

— Batalionul de exploatare din Arad a dăruit pompierilor orașului cor. 2000 pentru zelul depus de aceștia cu ocazia incendiului dela 4 Decembrie, la depozitul batalionului și când pompierii cu periclitarea vieții lor au contribuit la stângerea focului.

— Generalul Popovici, fost ministru de domenii, a fost numit director general al C. F. R.

— D. Camarasescu a fost numit secretar la interne.

— Firma Neuman a predat dlui șef al poliției din Arad cor. 200 cu destinația ca această sumă să fie împărțită între plutonierii Mladin și Minuț din poliția locală și cari au găsit și înapoiat moarei, proprietate a firmei de mai sus, o curea, ce fusese furată acesteia. Autorii furtului au fost arestați de numiții polițiști.

— Funcționarii vamei Arad au depus la primărie cor. 110, cu dorința ca suma să fie împărțită cu prilejul serbătorilor de Crăciun între săracii orașului.

— Răuvoitorii și speculatorii caută răspundească știri false și anume:

a) Că armata română a primit ordin să se retragă și ca atare toți românii cari vor rămâne în Bihor după această retragere vor fi internați de armata ungară.

Mulți crezând aceste minciuni îndrăznește au și început a vinde cereale, pământuri și chiar case pe prețuri de nimica, care sunt cumpărate de însăși răspânditorii de știri mincinoase. Toată lumea să fie deci atentă la cecece face și să nu dea crezare minciunelor și speculatorilor. Acei care vor denunța pe propagandiștii de știri mincinoase autorităților civile și comandamentelor române vor primi premii și recompense frumoase.

b) Răuvoitorii și șovinisti orbiți care nu-și pot da seama de realitatea de azi și cu mare părere de rău, chiar unii din funcționarii unguri care au depus jurământul au început a răspândi versiuni false, îndemnând populația a nu plăti dările către stat de oarece armata română a primit ordin a se retrage pe Mureș și că ea va pleca cu acești bani. Aceasta este o minciună ce nu va putea aduce decât rău populației. Sunter: informați că autoritățile cunoscând aceste lucruri, vor lua cele mai drastice măsuri atât contra acelor funcționari și cetățeni cari fac asemenea propagandă cât și contra acelor care se va dovedi că nu au plătit dările respective din felul acesta vinovat de propagandă.

Se vor acorda frumoase premii și recompense acelor cari vor denunța atât pe funcționarii care nu au voit a primi taxele, cum s'a întâmplat câteva cazuri cât și pe răspânditorii de minciuni.

O decizie a dlui ministru de lucrări publice.

„Monitorul Oficial” publică următoarea decizie a dlui dr Mihail Popovici, ministru lucrărilor publice:

„Având în vedere actuala stare în care se găsește administrația căilor ferate române în urma împrejurărilor prin cari a trecut țara, și pentru a stabili, în deplină cunoștință, cauzele cari au provocat această stare precum și pentru a se putea ști măsurile ce urmează a se lua pentru îndreptarea situației,

Decidem:

Se institue o comisiune de anchetă administrativă compusă din d-nii: Anghel Saligny, fost ministru; general Popovici, fost ministru; Miculescu Emil, fost director general al căilor ferate române; Drăgu Th., fost subdirector general al căilor ferate române; Boilă Romul, șeful resortului comunicațiilor din Transilvania, și Boambă I., avocat al statului, atașat la acest minister, cari vor studia situația actuală a administrației căilor ferate române și vor propune măsurile cuvenite față de constatările găsite.”

Chestia diurnelor parlamentare.

În urma modificărilor făcute s'a decis următoarele cu privire la chestia diurnelor:

Deputații și senatorii vor primi pe tot timpul sesiunilor diurnă, de 100 lei pe zi.

Pentru timpul cât parlamentul nu funcționează, vor primi o indemnitate lunară de 2000 lei, socotindu-se 1000 lei indemnitate propriu zisă și 1000 de lei primă de scumpete.

Deputații și senatorii cari lipsesc nemotivat, pierd diurna pe timpul absenței lor.

De asemenea nu au dreptul la diurnă, decât în caz de boală dovedită, cei ce obțin concediu mai mare de 5 zile în timpul unei luni.

Deputații și senatorii delegați la anchete și comisiuni au dreptul pe lângă diurna legală și la cheltueli de transport în afară de rețeaua căilor ferate și a căilor de comunicațiune maritime și fluviiale române.

Deputații și senatorii vor avea o carte nominală permanentă de liber parcurs pe toate căile ferate din țară ale statului și particularilor, și alta pentru liber parcurs pe căile de comunicațiune maritime și fluviiale române.

Valoarea acestor cărți nu va fi trecută printre veniturile căilor ferate nici ale căilor de comunicațiune maritime și fluviiale române.

Președinții corpurilor legiuitoare au dreptul și la cheltueli de reprezentare în aceeași măsură ca și președințele Consiliului de Miniștri.

Congresul asociației pentru liga națiunilor în Bruxelles.

La conferința Asociației pentru Liga Națiunilor s'a aprobat proiectul prezentat pentru statute. La modalitățile numirii reprezentanților s'a făcut o discuție animată. Delegațiunea italiană a insistat ca procedeu pentru numirea delegaților să fie cât se poate de democratic.

Renaudel a aprobat această propunere și a cerut ca numirea să nu se facă potrivit părerii guvernului, ci conform părerii populației însăși.

După discuții animate punctul acesta de vedere a fost primit.

Propunerea italiană cere ca să se organizeze o propagandă în toate statele aparținătoare Ligei Națiunilor pentru ca numirea delegaților să fie cât se poate de democratică, și să fie aprobată cu 9 voturi contra 6.

Propunerea formulată de delegațiunea elvețiană are în vedere drepturile minorităților și ea spune că Societatea Națiunilor este învitată să fixeze principiile în toate statele pentru egalitatea cetățenilor, libertatea religioasă, iar delegația belgiană a spus că va vota contra propunerii. Propunerea este totuși aprobată cu 11 voturi contra 3 și două abțineri.

Presă Franceză și România.

L'Action française spune următoarele: Îndârjirea consiliului suprem contra României revoltă la noi întreaga opinie publică. Aceasta politică nu este o politică franceză. Ea este contrară lealității bunului simț și intereselor noastre cele mai sigure.

Ea este contrară chiar atitudinii generale pe care a luat-o guvernul francez în Europa centrală contra bolșevismului. Vreți să dărâmați singurul stat organizat care dăinuiește în această zonă anarhică. Să se ia seama la turburări interne produse în Italia și Polonia de un tratament asemănător. A venit timpul ca să renunțăm la sistemul de distrugere al dlui Wilson, pentru că chiar Wilson este desarmat de cetățenii săi proprii. Franța care a vrut pentru ea însăși și ordinea, trebuie să o voiască și pentru popoarele care sunt aliații săi și cărora cuvintele din discursurile răspândite în timpul războiului le promisese o recunoștință și o fidelitate vecinică.

TELEGRAMME.**Înlocuirea coroanelor și rublelor.**

București. — Zilele acestea vor sosi din America zece miliarde de hârtie monedă pentru înlocuirea coroanelor și rublelor.

(Ag. Dacia.)

O declarație a dlui ministru Vlad.

— București. — D. ministru Vlad a declarat într'un interview dat »Indreptării» că nu demisionează.

Starea de asediu și cenzura vor fi desființate în toată România rămânând o zonă în apropierea frontierilor unde aceste măsuri vor fi menținute.

Accident mortal de aviație.

București. — Sublocotenent Coja a căzut cu avionul în Cernăuți, pe când făcea virajuri deasupra orasului. Aviatorul a murit pe loc.

Nesiguranța politicii din Viena.

Roma. — »Corriere della Sera» scrie: Guvernul jură credință stipulațiilor impuse prin tratatul din St. Germain, însă se accentuează tot mai tare cele două cărări divergente, adică alipirea la Germania și formarea unei federațiuni.

De prima nu se vorbește în publicitate; notițele despre mișcare vin însă mai ales din Bavaria. Ziarul »Ujság» spune că Sir Clerk ar fi zis că o federațiune economică este indispensabilă; în caz contrar nici unul din statele moștenitoare nu poate să trăiască.

Trei părți din știrile sosite din Viena și Budapesta sunt tendențioase, dar toate într'un mod sau altul intenționează apropierea Austriei de Ungaria.

Creștin-socialiștii din Viena voesc reformarea armatei despre care spun însă că este o organizație politică. Este adevărat că armata Austriei este inspirată de socialism, dar creștin-socialiștii voesc să reactiveze câțiva ofițeri din vechiul regim despre cari să crede că sunt monarhiști.

Armata Judenici.

Lyon. — Ziarul »L'Information» publică o telegramă a corespondentului său din Copenhaga, în care acesta spune că o înaltă persoană i-a confirmat că armata generalului Judenici există încă, formată din 12 mii de oameni și e împărțită în două divizii.

Împărțirea vaselor inamice între puterile mici.

Lyon. — Consiliul suprem s'a ocupat cu chestia dacă se menține încă tendința după care și micile puteri, cu interese limitate, vor participa la împărțirea vaselor de război. Polonia cere un număr de vase cari sunt indispensabile pentru poliția coastelor; aceeași cerere a înaintat-o și Jugoslavia, bazându-se pe faptul că Belgiei i-s'a atribuit un număr de vase ușoare.

Este de relevat că tehnicianul italian și-a dat tot concursul pentru ca atât Jugoslavia cât și Polonia și România să fie împărțite din vasele inamice, pentru serviciul coastelor.

Misiunea lui Litvinof.

Lyon. — Agenția Reuter publică o înțelegere cu Litvinof în care acesta declară că adevăratul scop al misiunii sale este de a începe tratative de pace între Rusia sovietică și Antanta. Litvinof arată avantajile cari le va avea Britania, America și Franța din pacea aceasta mai ales pe teren economic. »Times», însă, are informațiuni că Litvinof au adus cu sine 300 milioane ruble destinate pentru propaganda bolșevică.

Misiune economică elvețiană în Cehoslovacia.

Paris. — Misiunea economică elvețiană a părăsit Praga zilele trecute după ce a studiat amănunțit situația economică și industrială din Cehoslovacia.

Ea a conferit cu toate rezorturile ministerelor și cu marii industriași și este mulțumită cu rezultatul obținut. Presa cehoslovacă își exprimă dorința ca să se înceapă cât de curând schimb de mărfuri între cele două țări, schimb ce va fi ajutat și de delegațiunea elvețiană în Praga.

Guvernul din Lubiana (Laibach) restaurat.

Paris. — Ziarul »Morgen» din Viena scrie că guvernul provincial din Lubiana a fost restaurat, iar președintele acestuia dr. Korosec este acuzat că împreună cu colegii săi clericali tindeau la o autonomie a Sloveniei și Croației. Ziarele din Belgrad spun că Korosec ar fi rămas austriac și că el a lucrat ca un inamic al statului iugoslav. Șef al dietei a fost numit Dr. Zerjav, un reprezentant al politicii centraliste.

Măsuri cu privire la circulație.

Se observă că circulația pe străzile din orașe și pe șosele și drumurile de la țară este foarte neregulată, de oarece unele căruțe tin pe partea stângă a străzii și-au șoselei, vreme ce altele merg prin mijloc, așa că la un moment dat vehiculele ce vin din aceeași direcție se găsesc așezate pe trei rânduri, dar cele ce vin din partea opusă nu mai pot trece.

Din cauza acestei nereguli se întâmplă foarte multe nonorociri, călcări de oameni și animale, sprieturi de cai, etc., etc. Pentru a se evita aceste accidente, s'a dispus următoarele:

a) Atât în orașe (pe străzi) cât și la țară (pe șosele) toată lumea este obligată a ține numai o treime de pe partea dreaptă a străzii sau șoselei, iar în mijlocul străzii (1-a treime din latura acesteia) va fi lăsată întotdeauna liberă. Nimeni nu are voie a merge cu vehicule pe două rânduri în aceeași direcție și nici a astupa mijlocul drumului care se va lăsa totdeauna liber pentru vehiculele ce au viteza mai mare decât acele care merg la un moment dat pe partea dreaptă.

c) Nimeni nu are voie a opri vehiculele în mijlocul drumului, ci numai pe latura străzii sau șoselei.

d) Gardiștii, poliștii și posturile de jandarmi sau posturile militare în satele ocupate de trupe vor supraveghea foarte sever aceste dispozițiuni. Cei care vor contraveni vor fi cercetați, și conduși la poliție sau la posturile de jandarmi respectivi, unde în cazul când se va constata reavoință, se vor lua măsurile de rigoare.

e) În comunele rurale prezența înștințare se va aduce la cunoștința populației prin bătae de tobe, iar la orașe prin presă.

Censurat: Dimitrie Panaitescu.

Teatru, Muzică, Cinematografe.**Teatrul APOLLO**

În 26, 27, 28 Decembrie

Senzație Pathé

Cântecul focului

Scenă romantică pe film în 4 acte.

În rol cu grațioasa artistă Dna Gabriela Robinne.

Teatrul URANIA

În 26, 27, 28 Decembrie

Senzație Pathé

Yagabondul

Dramă în 4 acte.

Cu dl Henri Kraus.

Te 514

REGATUL ROMÂNIA. :: POLIȚIA DE STAT ARAD.

Nr. 1493—1919 pres.

PUBLICAȚIUNE.

Mi-s'a adus la cunoștință că populația orașului cumpără ușoratic totfelul de obiecte erariale sau au fost proprietatea erarului.

Invit populația orașului ca la fiecare cumpărare de obiecte dela particulari, să se intereseze de proveniența obiectelor și dacă constată că sunt sau au fost proprietatea erarului sau proveniența lor e dubioasă, să nu le cumpere, deoarece împotriva lor se va porni procedura pentru complicitate cu hoții și vor avea să răspundă pentru aceasta în fața judecătorei.

Pun în vedere întregii populațiuni că e datoare a anunța pe toți aceia, cari le oferă obiecte erariale spre cumpărare

Arad, 24 Decembrie 1919.

Po 838

Stoica m. p.
șeful poliției.**AVIZ.**

Regimentul 93 Infanterie primește copii de la vârsta de 8 ani până la 17 ani cu condițiunea de a fi orfani de război și de a dovedi cu acte acest fapt.

Acestor copii li se va da educația și școala necesară pentru a deveni subofițeri și ofițeri.

Adresa este: Regimentul 94 Inf. Arad-casarma cetate.

Comandantul Regimentului
93 Infanterie

Re 833

Lt. Colonel Vlad.

AVIZ

Pentru înființarea muzicii Regimentului 93 Infanterie avem lipsă de următorii muzicanți cari să cunoască 1 sau 2 din instrumentele de orchestră.

- 1 Șef de muzică
- 2 Subșef de muzică Plotonier
- 4 Sergenți de muzică reangajați
- 2 Caporali de muzică reangajați.

Doritorii amatori din localitate să se prezinte personal, iar cei din depărtări să-și înainteze cererile în scris numitului Regiment alăturând și atestatele necesare.

Să preferă acei ce își aduc instrumentele proprii cu sine pe cari le rescumpără statul în preț întreg.

Comandantul Regimentului
93 Infanterie

Re 834

Lt. Colonel Vlad.

PRIMPRETURA PLASEI HALMAGIU JUD. ARAD

No 1080/1919.

CONCURS.

La secretariatul cercual din Pleșcuța a devenit postul de secretar vacant.

Provoc pe toți aceia care voesc să ocupe acest post ca să înainteze recursurile la subscrișul primpretore până în 15 Ianuarie 1920.

Dotățiunea e staverită prin ordinul circular nr. 6770 al resortului de interne apărut în Gazeta Oficială a județului Arad nr. 16.

Hălmațiu la 18 Dec. 1919.

Pe 844

Puticiu
primpretor.**CUMPĂRĂM**

unsoare, slănină (pentru consumație neîntrebuințabilă) seu, oleu de floarea soarelui, săpun de casă

Dr. FOLDES și HEHS fabrică de săpun de toaletă în Arad.

Fo 762—12

**REGATUL ROMÂNIA.
CONSILIUL DIRIGENT. RESORTUL DE JUSTIȚIE.**

Nr. 17333/1919 Pres. Just.

Concurs.

Consiliul Dirigent Resortul de Justiție deschide concurs pentru următoarele posturi:

1. La serviciul de compturi:
- 1) 3 posturi în clasa VII.
- 2) 6 posturi în clasa VIII.
- 3) 10 posturi în clasa IX.
- 4) 12 posturi în clasa X.

La arhivă și expediție:

- 5) 5 posturi de dactilografe.

La cei de sub poziția 1 și 2 se recere baccalaureat și contabilitate de stat, la cei de sub poziția 3 și 4 baccalaureat, celor de sub poziția 5 se recere cvalificațiune de 4 clase secundare și să știe scrie perfect la mașină.

Cei angajați vor primi pe lângă salariul fundamental toate adaosurile stabilite în normele de salarizare ale Consiliului Dirigent.

Cererile se înaintează până la 15 Ianuarie 1920 resortului de Justiție în edificiul Curții de Apel, Cluj

La cereri se anexează atestatul de botez, un atestat că e cetățean Român, un atestat medical și atestatul de cvalificație

Cluj, la 18 Decembrie 1919.

Co 842

Șeful resortului de Justiție.

„ARADANA”

SOCIETATE COMERCIALĂ ȘI INDUSTRIALĂ PE ACȚIUNI ARAD

AVIZ.

Domnii acționari ai societății industriale și comerciale „Aradana” sunt rugați cu insistență, ca în decursul lunii Decembrie 1919 să binevoiască a achita prețul total al acțiilor semnate. Observăm că altă amânare nu se acordă la nici un caz, și față de restanțieri se va aplica procedura normată de legea comercială.

„ARADANA”societate comercială și industrială
pe acțiuni.

A 836

SOCIETATEA ROMÂNĂ DE INDUSTRIE ȘI COMERT.
SOCIETATE ANONIMĂ. CAPITAL SOCIAL: 5.000.000 — LEI.

Aduce la cunoștință că începându-și activitatea pe ziua de 1 Noemv. 1919, se ocupa de orice întreprinderi industriale și comerciale. Cumpără, finanțează, arendează, conduce și participă la Mine, Păduri, Fabrici, atât din vechiul regat cât și din Transilvania și Banat. De asemenea face orice operațiuni comerciale de import și export. A se adresa la sediul societății: Str. Burssei 5, București.

So 843

Direcțiunea.

AVIZ.

Societatea centrală de fierț răchie sub licvidare din Șebiş, provoacă pe toți acei cari ar avea ceva prezențiune față de ea, ca în decurs de 30 de zile să-și însinue pretențiunea comisiei licvidatoare altcum după acest termen, reclamări în acest senz nu se vor lua în considerare.

Bo 826

Comisia de licvidare.

„LURION”

cremă de ghețe, ce se poate prepara și acasă, engros și în detal, precum și totfelul de piele și accesorii de ghețe se poate cumpăra cu prețuri avantajoase la comerciantul de pielărie

TAKÁCS

Arad, Str. Ioan Meșianu (Forrai) pal. Nádasy.

**„TIMIȘIANA”
Institut de credit și economii societate pe acții în Timișoara.****PROSPECT.**

Adunarea generală extraordinară a institutului de credit și economii „Timișiana” societate pe acții în Timișoara, ținută la 12 Decembrie 1919 a decis urcarea capitalului de acții dela 2.000.000 — coroane la o sumă, ce se va limita și decreta ulterior prin adunarea generală de capital societar, autorizând direcțiunea cu executarea concluzului.

1. Pe baza acestui concluz direcțiunea emite acții nouă în valoarea nominală de 200 — cor. Acțiunile nouă poartă numărul începând dela 10.001 până la numărul maximal al acțiilor subscrise.

2. Prețul de emisiune a unei acții nouă se stabilește cu surna de 300 — coroane, din care 200 — coroane trec la capitalul de acții, iar restul după detragerea speselor de emisiune, cade în favorul fondului de rezervă general.

Acționarii vechi, eventul erezii lor legali au dreptul de a semna după fiecare acție, veche scrisă pe numele lor din emisiunile anterioare, câte 2 acții nouă cu prețul stabilit de 250 — coroane. Din sumele aceste 200 — coroane trec la capitalul de acții, iar restul de 25 —, respective 50 — coroane, după detragerea speselor de emisiune, cade în favorul fondului de rezervă general.

Pentru a dovedi dreptul de opțiune, la subscriere acționarii vechi au să prezinte spre clauzulare acțiunile din emisiunile anterioare.

Acest drept de prioritate îl pot exercita acționarii vechi până la 1 Februarie 1920 și acei acționari, cari până la acest termen nu au optat, își perd dreptul de prioritate la subscriere.

Acționarii vechi pot să subscrie și mai multe acții, dar pentru aceste plătesc prețul de emisiune, adică 300 — coroane de bucată.

3. Subscrierea de acții se încheie în 1 Martie 1920.

4. Ca locuri de subscriere se designază: Centrala institutului în Timișoara, filialele din Buziaș, Ciocova, Deta, Recaș, Vinga și toate bancile românești, membre la „Solidaritatea”.

5. Acțiunile se vor plăti în următoarele rate: la subscriere 30%, la 1 Mai 1920 40%, și la 1 Iulie 1920 30%. Prețul întreg se poate plăti și deodată.

Acțiunile achitate total până la 31 Decembrie 1919 participă la dividendă anului 1920 în proporție egală cu acțiunile vechi, iar cele achitate în rate conform punctului 5 din prospectul prezent, beneficiază de acest drept numai dela 1 Ianuarie 1921.

6. Pentru ratele plătite la termenele stabilite în punctul 5 din acest prospect, se rebonifică interese de 3%, iar după cele neplătite la timp, se solotesc 6% interese de întârziere.

Acei acționari, cari până la 30 Noemvrie 1920 nu achită prețul întreg al acțiilor subscrise, perd toate drepturile derivatoare din subscriere, ratele solvite trec în proprietatea institutului și se adaugă fondului de rezervă general. (L. C. § 169).

Direcțiunea își rezervă dreptul de selecțiune și eventuala reducere se va face în primul rând dintre acțiunile subscrise de neacționari iar, sumele solvite se vor restitui celor în drept, fără dobândă.

7. Acțiunile nouă se vor libera cu data de 1 Ianuarie 1921

Timișoara, 12 Decembrie 1919.

„Timișiana”

institut de credit și economii societate pe acții.
Dr. Demetriu Balaș de Lisa Traian J. Marcu
președinte director executiv

**IN ATENȚIUNEA VĂNĂTORILOR!
CUMPĂRĂM**

cu preț urcat piețe de vulpe, jder
(mierzure de mușteri și repure)

A. SCHÄCHTER Arad
piața Arpad Nrul 4 (în față cu sinagoga).